

Hudební nástroje

Dechové dělíme na: 1. dřevěné – flétna, pikola, klarinet, hoboj, fagot, saxofon
2. žesťové – trubka, lesní roh, pozoun, tuba

Strunné dělíme na: 1. smyčcové – housle, viola, violoncello, kontrabas
2. drnkací – kytara, harfa
3. klávesové – klavír, čembalo

Bicí nástroje:

– kotle (tympany), velký a malý buben, činely, triangl, zvonkohra a xylofon

Dechové nástroje dřevěné

Flétna

Flétna je jeden z nejstarších hudebních nástrojů. Dříve se dělala ze dřeva, dnešní nástroje jsou vyrobeny z kovu. Tónový rozsah flétny je značně velký, je možné na ni zahrát i složité melodie. Spodní tóny jsou zaoblené, ve vyšší poloze zní pronikavě. Flétna dokáže nejlépe vystihnout písačův zpěv. Malá flétnička s jasným a ostrým tónem se jmenuje **pikola**.

Klarinet

Vedle flétny je klarinet nejpoužívanější dechový nástroj. V symfonickém orchestru jej nepřehlédnete; klarinetista přikládá k ústům seříznutou hubičku s připevněným dřevěným (třítinovým) plátkem. Tím, že tento plátek hráč fouknutím rozechvěje, vznikne tón. Klarinet má veliký rozsah tónů (4 oktávy). Dokáže zahrát líbeznou melodii, jeho tón je velice něžný. Klarinetů je více druhů, čím je delší, tím má hlubší tón. Největší z nich se nazývá **basklarinet**.

Hoboj

Je černý a na první pohled podobný klarinetu. Vám bystřejším ale neujde, že na rozdíl od klarinetu hráč klade do úst tenký dvojitý plátek – podobný brčku. Tón hoboje je nepatrně mečivý a někdy bývá spojován s představou hry pastýře ovcí. **Anglický roh** je větší hoboj, na který jdou zahrát hlubší tóny.

Fagot

(Z italského slova fagotto, což znamená otep). Ze všech dřevěných nástrojů je největší a k vyluzování zvuku používá zahnutou trubičku se strojkem podobným hobojovému. Jeho tón je hluboký a bručivý, ale dokáže zahrát i velmi rychlé noty.

Saxofon

Saxofon je nejmladším dechovým nástrojem. Poprvé jej sestrojil nástrojář Adolf Sax roku 1840 v Paříži. Má jednoduchý plátek podobně jako klarinet a klapkový mechanismus podobný hoboji. Přestože se dnes používá i v hudbě symfonické, jeho nejčastější využití je v jazzu.

Dechové nástroje žesťové

Trubka

Trubka má ostrý a pronikavý tón. Její rozsah je největší ze všech dechových žesťových nástrojů. Žádná fanfára se bez trubky neobejde. Zahraje rázně do pochodu nebo vás svízně vyzve k tanci na plese. V symfonickém orchestru jsou zastoupeny dvě nebo i více trubek a často vyjadřují slavnostní nálady.

Křídlovka je o něco větší než trubka a její tón je méně pronikavý. Je oblíbená zejména v dechovém orchestru.

Lesní roh (horna)

První lesní rohy se zhotovovaly z opravdových kravských rohů. Takové nástroje používali lovci k signálům při lovení lesní zvěře. Lesní roh se postupně zdokonaloval; začal se vyrábět z kovu a dostal dnešní zafocený tvar. Pokud bychom plechovou trubici „horny“ rozvinuli, bude dlouhá více než tři metry. Novější lesní rohy jsou rovněž opatřeny ventilky.

Jeho tón je jemný a při poslechu máme dojem, jako by přicházel z dálky. V symfonickém orchestru můžete spatřit čtyři lesní rohy, v hudbě nejlépe vystihují lovecké a lesní nálady.

Pozoun (trombón)

První pozouny vznikly v 15. století zvětšením tvaru trubky. Trombón, jak se mu někdy lidově říká, má silný a hluboký tón a v hudbě vystihuje slavnostní nálady. Pozouny se dělí na dva druhy: tahový (snižovací) a ventilový.

Baskřídlovka

Nástroj střední velikosti mezi trubkou a tubou. V orchestru má podobnou roli jako například violoncello.

Tuba

Ze všech žesťových nástrojů dokáže tuba zahrát nejnižší tóny. Kdyby se plechová roura tuby rozvinula, naměřili bychom skoro 4 metry. Sólově se na ni hraje velmi zřídka, v orchestru především doprovází ostatní nástroje. Úkolem tuby je „basovat“ – držet rytmus zejména u pochodu.